

YAP Mərkəzi Aparatında “Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı soyqırımını insanlıq əleyhinə cinayətdir” mövzusunda videokonfrans keçirilib

Ermənilər tarixin müxtəlif dövrlərində xalqımıza qarşı kütləvi qətləmlər törədib, soyqırımını aktları həyata keçiriblər. Bu cinayət əməllərinin miqyasına və nəticələrinə nəzər saldıqda belə qənaətə gəlmək olur ki, bu soyqırımını aktları həm beynəlxalq hüquq normaları ilə təsbit olunmuş konvensiyalara əsasən, həm də mənəvi-əxlaqi kodekslərə görə, insanlığa qarşı və bəşəriyyət əleyhinə cinayətdir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikir martın 31-də Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatında 31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırımını Günü ilə bağlı təşkil olunan videokonfransda səsləndirilib.

Tədbirdə əvvəlcə Vətən müharibəsində həlak olmuş şəhidlərimizin və soyqırımını qurbanlarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Konfransı açan Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov bildirib ki, XX əsrdə ermənilərin xalqımıza qarşı belə terror aktlarının, millietnik zəmində qətləmlərinin və soyqırımını cinayətlərinin nümunələri kifayət qədər çoxdur. Bunlardan biri məhz 31mart soyqırımını aktıdır. 1905-1907-ci illərdə soydaşlarımıza qarşı baş vermiş kütləvi qətləmdən sonra ermənilərin 1918-ci ilin martında havadarlarının köməyi ilə azərbaycanlılara qarşı törətdikləri soyqırımının miqyası daha böyükdür. Onlar həmin dövrdə regionda yaranan vəziyyətə uyğun olaraq, bolşevizm ideyalarını sui-istifadə edərək mərkəli planlarını həyata keçiriblər. Sıralarında çoxlu sayda erməni millətçilərinin cəmləşdiyi Bakı Kommunası “əks-inqilabçılara qarşı mübarizə” şüarı altında 1918-ci ilin martında Bakı quberniyasında azərbaycanlıların tamamilə məhv edilməsi kimi cinayətkar planın icrasını həyata keçiriblər.

Əlbəttə, azərbaycanlılara qarşı soyqırımını yalnız Bakı ilə məhdudlaşmayıb. Şamaxıda, Qubada, Qarabağda, Zəngəzurda, Naxçıvanda, Lənkəranda və digər yerlərdə də soyqırımını cinayətləri xüsusi qəddarlıqla həyata keçirilib. Prezident İlham Əliyev Quba Soyqırımını Memorial Kompleksinin açılışındakı çıxışında deyib: “1918-ci ilin mart-iyul aylarında erməni quldur dəstələri Azərbaycanı demək olar ki, bütün ərazilərində dinc əhaliyə qarşı soyqırımını törətmişlər. Beş ay ərzində 50 mindən çox soydaşımız erməni faşizminin qurbanı olmuşdur”.

Qeyd edilib ki, azərbaycanlıların ermənilər tərəfindən qətlə yetirilməsi, soyqırımına məruz qalması sonrakı dövrlərdə də davam edib. 1920-ci ilin may ayından 1921-ci ilin noyabrına qədər Azərbaycanda ermənilər tərəfindən 48 min nəfər qətlə yetirilib. 1930-cu illərə də diqqət yetirəndə məlum olur ki, bolşevik hökuməti tərəfindən müxtəlif repressiyalar adı altında xalqımız soyqırımına məruz qalıb. 1988-ci ildən isə mənfur qonşularımız yenidən fəallaşmağa başlayıblar. Ermənistan öz havadarlarının dəstəyi ilə Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları irəli sürüb, işğalçılıq siyasətinə start verib. Bundan başqa, ermənilər 1992-ci il fevralın 25-dən 26-nə keçən gecə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsini Xocalı şəhərində XX əsrin ən dəhşətli soyqırımlarından birini törədiblər. Bunlarla yanaşı, Azərbaycanın tarixi torpaqlarını 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında saxlayan işğalçı - təcavüzkar Ermənistan çoxsaylı müharibə cinayətləri törədib, dinc insanları qətlə yetirib. Dünya ictimaiyyəti ötən ilki 44 günlük müharibədə də Ermənistanın qadağan olunmuş silahlardan istifadə etməsinə, mülki şəxsləri hədəfə almasına, beynəlxalq hüquq normalarını kobud surətdə pozmasına şahidlik etdi. Bu faktlar erməni vandalizminin daha bir nümunəsi kimi tarixə düşdü.

“Əlbəttə, ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi cinayət əməlləri, soyqırımını aktları unudulmur. Xatırlatmaq lazımdır ki, 31 mart soyqırımına ilk dəfə siyasi-hüquqi qiymət xalqımızın Ümummilli Lideri, Əli Şəxsiyyət, müdrik dövlət xadimi Heydər Əliyev tərəfindən verilib. Ulu Öndər 1998-ci il martın 26-da “Azərbaycanlıların soyqırımını haqqında” müvafiq Fərman imzalayıb. Fərmanda 1918-ci ildə baş verən soyqırımını hadisəsinə siyasi-hüquqi qiymət verilib və 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımını Günü elan edilib. Bununla yanaşı, üç il əvvəl Prezident İlham Əliyev “1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi” haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, erməni-bolşevik silahlı dəstələrinin 100 il əvvəl azərbaycanlılara qarşı törətdikləri bəşəri cinayətlər barədə həqiqətlərin ölkə və dünya ictimaiyyətinə daha dolğun çatdırılması məqsədilə genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilib”, - deyərək YAP sədrinin müavini vurğulayıb.

Tahir Budaqov bildirib ki, Azərbaycan həqiqətliyinin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılmasında dövlət qurumları ilə yanaşı, Heydər Əliyev Fondu da çox mühüm rol oynayır. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi fond istər ölkəmizdə, istərsə də respublikamızın hüdudlarından kənar

bu istiqamətdə çox vacib layihələr reallaşdırır. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Quba Soyqırımını Memorial Kompleksinin yaradılması da bu baxımdan xüsusi olaraq qeyd edilməlidir. Bütün bu tədbirlərin nəticəsi kimi, ayrı-ayrı ölkələrin qanunvericilik orqanları ermənilərin azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdiyi cinayət əməllərini qətiyyətlə pisləyən qərar və qətnamələr qəbul ediblər. Əlbəttə, bu gün dünya ictimaiyyəti özünü “məzlum xalq” kimi təqdim edən, beynəlxalq ictimai rəyi çaşdırmağa çalışan ermənilərin əsl üzünü - barbar və vandal simasını görür, faktlar və həqiqətlər öz sözünü deyir. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan hücum diplomatiyası çərçivəsində reallıqların beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması erməni yalanlarının ifşası, qarayaxma kampaniyasının iflasa uğradılması baxımından müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

Mərkəzi Aparatın rəhbəri deyib: “Əminliklə söyləmək olar ki, 44 günlük müharibədə möhtəşəm tarixi Qələbə qazanaraq öz ərazi bütövlüyünün və tarixi ədalətin bərpasına nail olan Azərbaycan bundan sonra da Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə istər informasiya cəbhəsində, istərsə də siyasi-diplomatik müstəvidə ardıcıl nailiyyətlər qazanacaq, tarixi hadisələrə faktlar və həqiqətlər fonunda obyektiv beynəlxalq qiymətin verilməsinə nail olacaq”.

Sonra YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Anar İsgəndərov “1918-ci ildə azərbaycanlı əhaliyə qarşı həyata keçirilən soyqırımını və onun acı nəticələri” mövzusunda çıxış edib.

Anar İsgəndərov bildirib ki, erməni millətçiləri tarixin müxtəlif mərhələlərində mifik “böyük Ermənistan” xülyasını gerçəkləşdirmək məqsədilə soydaşlarımıza qarşı etnik təmizləmə, deportasiya və soyqırımları həyata keçiriblər: “Azərbaycan xalqının başına gətirilən ən dəhşətli faciələrdən biri də 1918-ci ilin mart ayında Bakı Sovetinin mandatı altında fəaliyyət göstərən daşnak-bolşevik silahlı dəstələri tərəfindən xüsusi qəddarlıqla törədilmiş kütləvi qırğınlardır.

Deputat qeyd edib ki, 1918-ci il martın 30-dan aprelin 2-dək Bakı və onun ətraf kəndlərində müsəlman əhalisi məqsədli şəkildə soyqırımına və talanlara məruz qalaraq, 11 mindən artıq günahsız insan qətlə yetirilib. Ermənilər meyitləri od-alova bürünmüş evlərə, dənizə və quyulara atırdılar ki, cinayətin izini itirsinlər. Talançılar Bakıda “Dağıstan”, “İsgəndəriyyə” və “İsmailiyyə”ni yandırmışdılar.

Azərbaycan Qaçqınlar Cəmiyyətinin sədri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərli “Qərbi Azərbaycanda azərbaycanlı əhaliyə qarşı genosid siyasəti” mövzusunda çıxış edib. “Tarixdə çox az fakt tapmaq mümkündür ki, bir əsrdə bir xalq digər xalqı etnik və dini mənsubiyyətinə görə, ən azı dörd dəfə soyqırımını və deportasiyaya məruz qoysun və buna görə də heç bir hüquqi və siyasi məsuliyyət daşmasın. Bəli, ermənilər XX əsrdə xalqımıza qarşı dörd dəfə belə vandalizm aktları törədiblər: 1905-1906-cı illərdə, 1918-1920-ci illərdə, 1948-1953-cü illərdə və 1988-ci ildən 2020-ci ilə qədər”, - deyərək Ə.Ələkbərli qeyd edib.

Daha sonra AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun şöbə müdiri, professor Vaqif Abışov “Gəncə quberniyası, Qarabağ və Güney Azərbaycanda azərbaycanlıların soyqırımını” mövzusunda çıxış edib. O deyib ki, ermənilər dinc insanlara qarşı soyqırımını həyata keçirərkən nəinki azərbaycanlılara qarşı, eləcə də Azərbaycanda yaşayan qeyri-azərbaycanlı əhaliyə qarşı da kütləvi qətləmlər, qarətələr, dağıntılar törədiblər. Fövqəladə Təhqiqat Komissiyasının (FTK) sənədlərində Bakı quberniyasının bir çox qəzalarında soyqırımını, qarət və yanğınlar zamanı zərər çəkmiş qeyri-müsəlmanların şahid ifadələri ermənilərin cinayətkar əməllərinin öyrənilməsində xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökuməti tərəfindən yaradılmış, 1918-ci ilin avqustundan 1920-ci ilin aprelinədək fəaliyyət göstərmiş Fövqəladə Təhqiqat Komissiyasının Bakı, Şamaxı, Quba, Zəngəzur, Şuşa və Azərbaycan digər şəhər və kəndlərində erməni silahlı dəstələrinin dinc azərbaycanlılara qarşı törətdikləri kütləvi qırğınları xalqımıza və o cümlədən dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün topladığı sənədlər 36 cild və 3500 vərəqdən ibarətdir.